

INSPIRATIONSPUNKTER

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

18. september 2020

Samråd i URU den 2. oktober 2020 – Spørgsmål U-V stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL) og Rasmus Nordqvist (SF)

[Indledning]

- Tak til Udenrigsudvalget og spørgerne for invitationen til at deltage i dette samråd i dag. Det er et emne, vi har snakket om nogen gange, men der er desværre grundlag for at tale videre om i dag.
- Lad mig igen indlede med at slå fast, at ansvarlighed er og skal være en del af danske virksomheders kerneforretning.
- Der er vigtigt, at vi løbende arbejder med, og styrker den samfundskontrakt, der eksisterer mellem virksomheder og samfundet.
- Hvor virksomhederne overholder reglerne, og vi som samfund kan have tillid til, at virksomhederne handler ansvarligt og er med til at løse de udfordringer, verden står overfor.
- Som samfund sørger vi så til gengæld for, at virksomhederne har gode forhold at drive deres virksomhed under.

- Jeg mener hertil, at de største danske virksomheder har et ansvar for at gå forrest og vise det gode eksempel, ved at tage ansvar for deres forretning i deres værdikæder, både inden for og uden for Danmarks grænser.

Ad spørgsmål U: Hvad mener ministrene om resultaterne af Danwatchs' undersøgelse af 9 virksomheder indenfor energi, fødevarer og tekstil og deres overholdelse af FN's retningslinjer for erhverv og menneskerettigheder?

- Jeg er blevet bedt om at svare på spørgsmål U om, hvad jeg mener om resultaterne af Danwatchs undersøgelse.
- Undersøgelsen ser på ni danske virksomheder inden for brancherne energi, fødevarer samt tekstil og på deres overholdelse af FN's retningslinjer for erhverv og menneskerettigheder.
- Retningslinjerne indeholder bl.a., at due diligence-processer skal implementeres, hvormed virksomheder skal respektere og beskytte menneskerettighederne i egen virksomhed og i deres værdikæder.
- Danmark har tilsluttet sig både FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder.

- Både FNs og OECDs retningslinjer har karakter af ikke-bindende, såkaldt ”blød lovgivning”.
- Jeg synes dog, at det er klogt at danske virksomheder forholder sig til retningslinjerne.
- Danwatch finder, at alle de ni undersøgte virksomheder har etableret retningslinjer og politikker, der forpligter dem til at respektere menneskerettighederne. Det finder jeg – som udgangspunkt - positivt.
- Men ikke alle virksomhederne rapporterer lige grundigt om de identificerede risici, handlingsplaner eller konkrete negative indvirkninger.
- Danwatch fremhæver, at nogle af virksomhedernes rapporter er holdt i et meget generelt sprog, og at de gennemgående varierer meget i deres indhold.
- Det vigtige er naturligvis ikke afrapporteringen i sig selv, men selve det konkrete arbejde der finder sted, og som reelt set gør en positiv forskel.
- Det er dog efter min opfattelse ærgeligt når at rapportererne ikke kommunikerer virksomhedernes arbejdes på en ordentlig måde. Når nu virksomhederne bruger tid og

kræfter på at lave rapporterne, burde de også give et mere brugbart indblik i deres forhold.

- Ikke mindst fordi vi ved, at mange af de store danske virksomheder i forvejen gør et betydeligt arbejde for at handle bæredygtigt og socialt ansvarligt.
- Det faktum, at virksomhederne rapporterer meget forskelligt på, hvordan de arbejder med bæredygtighed og menneskerettigheder er en udfordring, som jeg har stort fokus på.
- Jeg bad derfor allerede sidste år Erhvervsstyrelsen om at undersøge og komme med forslag til, hvordan virksomheders CSR-rapportering kan gøres mere værdiskabende.
- Jeg ser meget frem til at modtage disse forslag senere i år, så vi bl.a. kan identificere løsninger, der kan skabe bedre gennemsigtighed og sammenlignelighed om de forhold, som f.eks. Danwatchs undersøgelse påpeger.

Ad spørgsmål V: Hvordan vil ministrene fremadrettet sikre, at virksomheder overholder FN's retningslinjer for erhverv og menneskerettigheder? Og hvilke evt. nye initiativer, vil ministrene iværksætte for at styrke området? Kilde: <https://danwatch.dk/perspektiv/store-virksomheder-overholder-ikke-fn-regler/>

- Jeg er også blevet bedt om at svare på spørgsmål V om, hvordan vi fremadrettet vil sikre, at virksomhederne overholder FN's retningslinjer for erhverv og menneskerettigheder? Og hvilke nye initiativer regeringen vil iværksætte for at styrke området?
- Til det må jeg starte med at sige, at det er et komplekst område, hvor der allerede i dag er en række, i princippet, gode indsatser i gang.

[NCP Danmark]

- I Danmark har vi ved lov nedsat mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, også kaldet NCP Danmark.
- NCP Danmark består af en formand (Professor Linda Nielsen), et sagkyndigt medlem og 3 organisationsrepræsentanter, der er indstillet af fagbevægelsen, civilsamfundet og arbejdsgiverne.
- Alle har mulighed for at klage til NCP Danmark over mulige overtrædelser af OECD's retningslinjer, herunder også menneskerettighederne.
- NCP Danmark er en uafhængig institution, og ud over klagebehandling, har institutionen også til opgave at udbrede kendskabet til de internationale retningslinjer fra

FN og OECD. Det er forhåbningen at NCP's arbejde med at udbrede retningslinjerne, vil få flere virksomheder vil begynde at forholde sig til dem, og arbejde herefter.

[Årsregnskabsloven]

- Med implementeringen af EU's regnskabsdirektiv i årsregnskabsloven forpligtes de største danske virksomheder til at give oplysninger om processer for due diligence, men kun hvis virksomheden anvender sådanne processer.
- Hvis ikke virksomheden anvender due diligence-processer, er der ikke krav om, at redegørelsen indeholder oplysninger herom eller en begrundelse herfor.

[NFRD – Non-Financial Reporting Directive]

- Der er også et stort fokus på området fra EU's side. Her er man ved at evaluere Direktivet om offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger (NFRD).
- Regeringen har bl.a. opfordret Kommissionen til, at virksomheder med dette direktiv forpligtes til at angive, hvorvidt de har due diligence-processer eller ej.
- Regeringen har desuden opfordret til, at der ses på, hvordan man opnår mere ensartethed i CSR-rapporter, større sammenlignelighed, mere struktur og gør brug af fælles

standarder for opgørelse af ikke-finansiell information og nøgletal.

- Det er vores opfattelse, at der ikke skal laves et klude-tæppe af forskellige regler på tværs af EU-landene, som gør det svært for virksomhederne at agere i. Vi ønsker, at virksomhederne møder ensartet krav på tværs af EU.
- I tråd med Danwatchs resultater har vi gjort det, fordi vi ønsker at gøre det lettere at se, om virksomheder i alle EU-landene lever op til deres samfundsansvar.
- Information der ikke bare er vigtigt da man dermed kan følge med i, hvem der lever op til deres ansvar, men også fordi det er til gavn for virksomhedernes investorer og forbrugere, og derigennem kan det fungere som et konkurrenceparameter, der er med til at flytte markedet til fordel for dem som har orden i penallhuset.

[Lovpligtig due diligence og smart mix]

- Så for at summere op på det sidste spørgsmål om, hvad mere vi vil iværksætte for at styrke området for dermed at sikre mere bæredygtighed og social ansvarlighed i vores virksomheder?
- Jeg bider mærke i, at danske CSR-eksperter efterlyser et såkaldt ”smart mix” af frivillige redskaber og lovgivning.

De peger på, at eventuel lovgivning bør gå hånd i hånd med frivillige initiativer.

- Det bekræfter mig i, at vi er på rette vej. Men også at vi ikke er i mål.
- Jeg mener, at det er vigtigt at pointere, at problemer med menneskerettigheder og samfundsansvar udspringer af komplekse globale udfordringer, der berører en lang række danske virksomheder, og som hverken lader sig løse let eller hurtigt, men kræver internationalt samarbejde.
- Regeringen arbejder for at løfte diskussionen om behovet for lovpligtig due diligence på EU-niveau.
- Det ser ud til at være lykkedes, da EU-Kommissionen er kommet med en udmelding om, at der kommer et EU-lovforslag vedrørende due diligence i 2021. Vi ser frem til at modtage en offentlig høring fra Kommissionen, som vi forventer kommer i løbet af efteråret.
- På europæisk niveau arbejder vi således hen mod et styrket ”smart mix”, hvor der både er fokus på styrkede indsats i forhold til virksomhedernes due diligence og deres rapportering. Derudover bliver der i EU arbejdet på at

fremme en langsigtet tidshorisont i virksomhedernes beslutningstagning for at fremme en bæredygtig udvikling.

- Som jeg har nævnt ved tidligere lejligheder, er det en prioritet for regeringen, at vi ønsker at fremme virksomheders arbejde med samfundsansvar – både i Danmark og globalt.
- Jeg tør derfor godt sige, at der er tale om en ”work-in-progress” sag, og jeg har virkelig store forventninger til en styrket samfundsansvarlig erhvervsudvikling på tværs af landene i hele EU.
- Tak for ordet